

дѣйци, домашни или чужди, около умножението, освѣжението и различнитѣ перипетии на книжевното дѣло. И може да се случи тогава, да добие повече похвала книжевникъ не оригиналенъ, книжевникъ отъ втора или трета рѣка споредъ изкуството си, ала книжевникъ на врѣмето си, близъкъ до душата и желавията на обществото, нему разбранъ и призванъ да го тласне къмъ благородни тежнениа. Прѣдъ такъвъ книжевникъ не ще се спира негли оня цѣнителъ, който дири въ книжевния трудъ самото изкуство, или пъкъ необичайни схващания и изказване; ала историкътъ на българската книжнина, като историкъ на душевния нашъ животъ въ писменността, отдавайки признание на личнитѣ качества на единъ книжевенъ работникъ, ще умѣе особито да похвали общественото значение и заслуги на другъ неговъ събратъ, ако ще би и по-малко оригиналенъ и даровитъ. Не е отъ голѣмо значение, какъвъ си; но е твърдѣ важно, що си въздѣлялъ или учинилъ.

За добра история на българската книжнина сж потрѣбни отдѣлни изложения отъ изучаване на книжевни работници, на книжевни производи, на книжевни въпроси изъ областта на българското писано слово. Колкото повече, и отъ повече страни и автори има изучени и изложени такива книжевни прѣдмети, толкозъ по-вѣрна, по-обективна и пълна ще бжде историята на нашата книжнина. Старата наша книжнина е изучавана и излагана главно отъ чужденци, понеже въ чужбина сж изпаднали и се пазятъ най-важнитѣ нейни производи. Малко, съвсѣмъ малко нѣщо е сторено за нея отъ нашенци; а тѣмъ се пада, да проумѣятъ, като българи, по-правилно и да разкриятъ по-ясно хода и смисъла на тая книжнина. Обратно, новата българска книжнина бива изучавана и излагана отъ домашни рев-